

ДС: Трябват ни качествени агенти сред турците, особено жени

Написано от Христо Христов
Петък, 06 Ноември 2020 11:37

В началото на 60-те години на XX век комунистическият режим се е насочил към придобиване на нова агентура сред турското малцинство в НРБ, като е осъществявал подбор по определени признаци.

Новите агенти е трябвало да бъдат из средите на мюсюлманското духовенство, интелигенцията и авторитетите на това малцинство, като особено внимание на жените, имащи възможности да посещават съседни райони – учителки, акушерки, лекарки и др.

Това разкрива документ от архивите на Държавна сигурност, който **desebg.com** публикува онлайн.

Той представлява строго секретно разпореждане до началниците на Окръжните управления на МВР-ДС от началника на Трето секретно политическо управление за борба срещу контрареволуцията от януари 1960 г. Във въпросното управление се е намирала структурата, натоварена с преследване на малцинствата.

В него Окръжните управления са критикувани , че са подценили решение на ЦК на БКП и на Колегиума на МВР-ДС за подобряване на агентурно-оперативната работа сред „вражеските елементи на турското население в страната“.

ДС: Трябват ни качествени агенти сред турците, особено жени

Написано от Христо Христов
Петък, 06 Ноември 2020 11:37

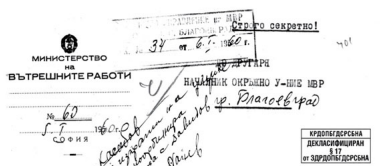
Извършената проверка от Трето управление на ДС е констатирала редица пропуски и слабости.

Дадени са указания как да се води оперативния отчет и какви планове да се изготвят за маршрутиране на новопридобитата агентура.

В писмото са посочени и категориите, по които Държавна сигурност страната е следвало да преразгледа „установения досега контингент от турското население“ и да започне да го води на отчет и разработки.

Сред категориите спадат „вражески настроени духовни лица – мюфтии, ходжи“ и др., „организатори и подбудители на изселнически настроения“, „разпространители на слухове, вражеска пропаганда и агитация“ и др.

Документът е включен в сборника [„Държавна сигурност и вероизповеданията – част 2. Мюсюлманско изповедание и Католическа църква в България 1944-1991“](#), издание на [Комисията по досиетата](#), 2017 г.

В писмото се разглежда решението на ЦК на НШ и Комитатум на МВР от 16.11.1950 година, за подобряване агентурно-оперативната работа сред вражеските елементи на турското население в отраната по линия на III управление ДС, бе извършена проверка.

По-добре е построена работата в окръжните управления МВР Бургас, Разград, Търговище и Сливей, където оперативния отчет е разграничен между II и III линия, проведени са реализации и е придобита агентура.

В редица окръжни управления МВР като например Хасково, Бургас, Русе, Пловдив и Габрово Пловдив са поделени това решение и не са организирани добре провеждането му, като не са извършили разграничаване на отчете, а в много случаи не е научено добре и самото решение.

За доведяване докрай изпълнението на решението на Комитатума да се проведат следните агентурно-оперативни мероприятия:

Щедо е необходимо и целесообразно да се придобие качествена агентура из средите на мюсюлманското духовенство и сенти, сред турската интелигенция и авторитети, като особено внимание се обърне на неимте имми естественности да посещават и съседни райони, като акушерки, учителки, лекари и др.

Да се обхванат взаимностите на всеки агент и се носещ конкретен или обект с разработени задачи.

Да се уточнят маршрутите взаимностите на агентурата, като се вземе в практиката използването на тази агентура за работа и в други окръжа. Маршрутирането да става при необходимост по конкретен обект на разработка или създадо се настроение в даден район което следва да се изучи и бързо провери.

ДС: Трябват ни качествени агенти сред турците, особено жени

Написано от Христо Христов
Петък, 06 Ноември 2020 11:37

2.- 467

Да се разработят мероприятия за проверка на наличната агентура и за агенти за които поступат данни за нечестност и предателство да се правят или ако това не е уместно и оперативно необходимо да се развличават и подвладят под съдебна отговорност.

При ръководство на мени агенти да се има предвид тяхното положение в семейството с цел запазване от провала. Целесъобразно ще е такива агенти да се предвдват на добри развличателни - учители, актьори и др.

Срещите с агенти ходи или силно развличовани турци по време на ризаван да стават в часове свързани от тях, като се спазва конспирацията. Премаването на такива агенти от един работник на друг да става по извличане и е развличане на ръководството на окупата.

Да се превзема установения досегашен контингент сред турското население, като на отчет и работна по линия на III управление ДС остават:

1. Вражески настроени духовни лица - мюлти, ходи, боби от селата "Навълбали" и вражеските елементи на средите на турската интелигенция.

2. Организатори и подбудители на националистическите настроения.

3. Разпространители на слухове, вражеска агитация и пропаганда.

4. Подготовка за измяна на Родина и запови за терор.

5. Организации с контрреволюционна диясия.

6. Предателство и обиди в ТКЗС, ДС и други индустриални предприятия.

7. Бяги кулади и съветници на ядри нелегални имоти. Бяги отговорни политически дейци от "Туря" и други политически партии за които няма данни, че са в услуга на чуждото разузнаване или връзки с чужденци и консулства.

Да се продава агентурно-оперативната работа сред окупантите за контрреволюционна дейност, с цел окончателното им разлагане и приобщаване към народната власт.

Същевременно да се реагира срещу онези духовни лица които не спазват закона за вероизповеданията и отова за духовното

3.- 467

устройството и управление на мислимите в България, като се правят усилия от мероприятия за разлагане и компрометирането на сред местното население.

Посредством отдел V и оектите по места да се организира ограничаването и проследяването на вражеската агитация и пропаганда провеждана посредством кореспонденцията от и за България. По всички данни за разпространяване на пропаганда, с цел създаване на настроения по всички правителствени и партийни мероприятия, мълки и различни клевети да се реагира бързо, като се търсят първоизточниците им и съгласуване с окупантските комитети на Партията, за развличаване пред останалото турско население.

Да се набелязват и провеждат мероприятия, съгласувани с Окупантския комитет на Партията, за компрометиране на ходите и извличане на турското население.

За изпълнение на горните мероприятия до 30.1.1960 година да се изпратят писаноски на развличане мероприятия на III управление ДС, а към 1 май 1960 година се докладва резултата от изпълнението.

Зам. министър на ВПР. РАЛОТИ -
ген. лейтенант /и/ М. СТАСОВ
София, 30 декември 1959 година

Верно,
ЗА . НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ ДС
полковник:
София, 4.1.1960 г.

10 30 ека.
Изпълн. Н. Желев
4.1.1960 година
София

по изпълнение до 25.1.1960 г. а до 25 април
се изпращат писаноски за резултатите от изпълнението